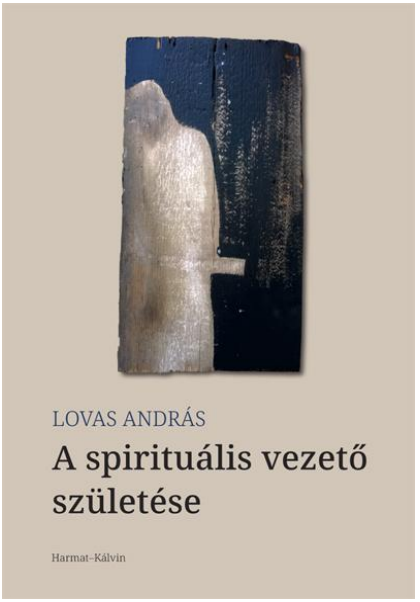
Könyvajánló

Lovas András: A spirituális vezető születése
Budapest, Harmat-Kálvin, 2026 (86 oldal).
ISBN 978-963-558-583-0



Lehet-e kutyából szalonna? Lehet-e a botrányos gyerekből vagy fiatalból Isten szerinti vezető? Ez a fő kérdése *Lovas András: A spirituális vezető születése* című könyvének, amit a református lelkipásztor-szerző a tőle megszokott alapossággal és érzékenységgel jár körbe.

Lovas András jelenleg a Dunamelléki Református Egyházkerület missziói referense, így nem véletlen, hogy a missziói szemlélet az egész könyvet áthatja. A kötetben szereplő bibliatanulmányok Jákób életútját vizsgálva keresik a választ arra, hogy az egyház missziói küldetésének betöltéséhez milyen szemléletmódbeli változásra van szükségük a vezetőknek.

Ha nemcsak fenntartani szeretnénk az egyre fogyatkozó egyházat, hanem „nagyobb missziói célunk van, ha szeretnénk, hogy a gyülekezetek megelevenedjenek, új gyülekezetek szülessenek, akkor tanítványokra és vezetőkre van szükségünk. Vajon tud-e Jákób megbotránkoztató története új szempontokat adni ehhez?"

A szerző Jákób történetét a maga teljes kontextusában vizsgálja: egy valóságos család története fonódik össze Isten megváltó munkájával. Mert ebben a botrányos családtörténetben nemcsak viszályokról, csalásról, haragról, bosszúról olvashatunk, hanem a megváltó Isten minden népre kiterjedő munkája is kibontakozik. Jákób jellemének alakulásával párhuzamosan azt követhetjük nyomon, hogyan választ ki, hív el és formál magának Isten egy vezetőt.

Ezekből a gondolatokból már jól kirajzolódik a kötet célközönsége és aktualitása is. A szerző elsősorban a vezetőket tartja szem előtt, ezért írását alapvetően a helyi közösségekben szolgáló elöljáróknak ajánlja: lelkipásztoroknak, presbitereknek, kiscsoportvezetőknek, vagyis bármilyen szolgálati területen munkálkodóknak.

Ez az írás segít abban is, hogy őszintén tekintsünk magunk és közösségeink életére. Hiszen generációs problémák, nehézségek, családi titkok, botrányok nemcsak pár ezer évvel ezelőtt voltak, hanem ma is vannak. De hogyan lehet ezeket

Isten igéjének világosságában látni? Minél inkább látjuk életünk megtörtségét, annál inkább tudunk helyet adni Isten kegyelmének és továbblépni a szolgálatunkban.

A vezető feladata – akár egyházi, akár világi munkahelyi környezetben –, hogy a következő generáció alkalmas tagjait megtalálja és szolgálatba állítsa. Így amikor nyomon követjük Jákób életét és formálódását, akkor nemcsak saját történetünket tudjuk Isten világosságában látni, hanem azt is tanulhatjuk, hogy miként nézzünk a fiatalokra. Lehet-e a botrányos gyerekből vagy fiatalból Isten szerinti vezető?

Ezek mellett az örök érvényű kérdések mellett talán érdemes még egy sajátos magyar történelmi aktualitást is figyelembe venni. A rendszerváltozás után Magyarországon számtalan egyházi, missziói szolgálat indult el. Az alapítók nagy lelkesedéssel, Isten iránti szolgálatként álltak be ezekbe; rengeteg időt, energiát áldozva sokszor erejükön felül dolgoztak. Nem az anyagi haszon reményében vállalták ezeket a munkákat, hanem Isten országának szolgálata volt a cél. Ez a generáció – koránál fogva – a mostani években jut el oda, hogy szeretné átadni a stafétát a fiataloknak, és bizony sokszor nehézségekbe ütköznek, és nem találják azokat, akik a megkezdett szolgálatokat folytathatnák.

Másik időszerűsége a témának, hogy az elmúlt időszak politikai eseményei miatt mind a társadalmi, mind az egyházi közbeszédben kiemelt figyelem esik az egyházi vezetőkre. Milyen legyen egy egyházi vezető, hogyan viszonyuljon a hatalomhoz? Bár a kötetben megjelenő igemagyarázatokat Lovas András még jóval a választásokra való készülődés előtt írta, ugyanakkor kérdésfelvetései a közelgő református egyházi választások vonatkozásában is időszerűek. Tehát egy nagyon fontos, a vezetés, a vezető személyével kapcsolatos kérdésekről való gondolkodást nagyban segítő írást vehetünk most a kezünkbe.

A szerző három tanulmányban veszi sorra és elemzi Jákób életének eseményeit. Magát a bibliai szöveget is olvashatjuk, tehát könnyen követhető a történet. A kis eseménymozzanatok után azonnal következnek az elgondolkodtató kérdések és az állandó reflexióra hívó, sokszor meghökkentő megállapítások. Minden tanulmány végén találunk egy „Zárás" című összegzést, melyben a bibliai történetből kiindulva a mai olvasók számára is kínál konklúziókat, tanácsokat, további megfontolásra, önvizsgálatra késztető gondolatokat.

Az első tanulmányban, melyben Jákób fogantatásától az áldás megszerzéséig követjük az eseményeket, a bűn és a megtörtség kiteljesedését látjuk Izsák családjában: Izsák megkeseredett vénemberként készül a halálra, Rebekának el kell engednie szeretett fiát, Ézsau bosszút forral, Jákóbnak menekülnie kell. Ugyanakkor látjuk Isten érthetetlen, megmagyarázhatatlan elhívását, ami nemcsak Jákóbra érvényes, hanem a mi életünkre nézve is: Isten mindenféle személyes vagy családi érdemtől függetlenül hív el az ő szolgálatára. És nem a zűrös múltunk, hibáink, bűneink ellenére, hanem éppen ezek közepette talál ránk az ő elhívása.

A második részben a kegyelem elsőbbségét követjük nyomon Jákób életében, amint menekül, Istennel találkozik, majd Lábánnál nyugalmat, otthont, családot, jövendőbelit talál. Isten kegyelme rágyog, és Isten megerősíti rajta áldását és ígéretét. Ez a meghökkentő és radikális kegyelem minket is önvizsgálatra indít. Talán több a kegyelem a szánkban és a fejünkben, mint a szívünkben? – teszi fel a kérdést a szerző. Istennek ez a túlcsorduló kegyelme tehet minket képessé arra, hogy Benne bízva higgyünk és reméljünk, és így bátorítsuk a ránk bízott fiatalokat. „Több bizalommal kellene lennünk a kiválasztó és elhívó Isten és a Krisztus útján első lépéseket megtevő fiatalok iránt."

A harmadik tanulmányban azt követjük nyomon, hogy az Úr által elhívott vezető hogyan formálódik azzá, akinek Isten rendelte. A történetet addig követjük, amikor Jabbók révénél az Úr birkózik Jákóbbal, és a küzdelemből Jákób új emberként lép elő. Megsebzett, megtört ember, de ugyanakkor új erővel teli új ember – ez a spirituális vezető. Az Istennel való találkozás – akár Jákób életében, akár a miénkben – meglepetés, kegyelem, váratlan ajándék, ami mindent megváltoztat. Isten közelsége, jelenléte mindennél fontosabb lesz a számunkra, és mindennél jobban vágyunk az ő áldására. Ugyanakkor alázatot és megtörtséget munkál bennünk.

A kötet negyedik, záró fejezetében, melynek címe „Közösségi vezetés", a szerző a helyi gyülekezetekre vonatkozóan von le néhány következtetést, és nagyon aktuális kérdéseket vet fel. Mire hívja a vezetőt vagy vezető testületet a megtört, de új életet nyert spirituális vezető képe? Miért van az, hogy sok lelkipásztor nem tudja a személyes kegyességét összekötni szolgálatával? A vezetésben nem tud sebzett és megtört lenni, s bár személyesen megragadja az evangéliumot, a szolgálatában nem érvényesíti. A szerző arra a következtetésre jut, hogy éppen ezért van szükség a közösségi vezetésre. Mert „semmi más nem lehet ellenszere a testületek gyakran hatalommotivált működésének, mint a megtörtségünk közös elismerése és Krisztus kegyelmének közös megragadása." Ragadjuk meg hát ezt a kegyelmet!

Damásdi Dénesné (Kiskunfélegyháza)